

UNIWERSYTET
JAGIELLOŃSKI
W KRAKOWIE

Biologia ewolucyjna naczelnych

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biologia	Cykl kształcenia 2021/22
Ścieżka -	Kod przedmiotu UJ.WBIBIOS.220.5cb8799218796.21
Jednostka organizacyjna Wydział Biologii	Języki wykładowe Polski
Poziom kształcenia drugiego stopnia	Dyscypliny Nauki biologiczne
Forma studiów studia stacjonarne	Klasyfikacja ISCED 0511 Biologia
Profil studiów ogólnoakademicki	Kod USOS WBNZ-965
Obligatoryjność obowiązkowy	
Koordinator przedmiotu	Anna Ziomkiewicz-Wichary
Prowadzący zajęcia	Anna Ziomkiewicz-Wichary

Okres Semestr 2	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się egzamin	Liczba punktów ECTS 2.0
	Sposób realizacji i godziny zajęć wykład: 30	

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy - Student zna i rozumie:			
W1	zna systematykę rzędu naczelnych	BIO_K2_W04	egzamin pisemny
W2	zna przebieg ewolucji naczelnych	BIO_K2_W01	egzamin pisemny

W3	posiada wiedzę z zakresu zróżnicowania małp człekokształtnych, środowiska ich życia oraz zachowań protokulturowych.	BIO_K2_W04, BIO_K2_W06	egzamin pisemny
W4	zna i komentuje zachowania społeczne małp człekokształtnych w odniesieniu do ewolucji rodzaju Homo.	BIO_K2_W05, BIO_K2_W06	egzamin pisemny
Umiejętności - Student potrafi:			
U1	student używa swobodnie pojęcia zmienności biogeograficznej w kontekście gatunku Homo sapiens	BIO_K2_U01	egzamin pisemny
U2	potrafi odnieść się do problemu rasy, płci a także zachowań hetero- i homoseksualnych u naczelných.	BIO_K2_U04	egzamin pisemny
U3	rozumie i potrafi wyjaśnić pojęcie kooperacji rozrodzwej (cooperative breeding) i jej znaczenie w ewolucji naczelných nie wyłączając Homo sapiens	BIO_K2_U03	egzamin pisemny
U4	potrafi dyskutować na trudny temat ewolucyjnych uwarunkowań poligynii, poliandrii monogamii, monogamii okresowej oraz podstawowych problemów psychologii ewolucyjnej	BIO_K2_U04, BIO_K2_U08	egzamin pisemny

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
przygotowanie do egzaminu	15	
studiowanie literatury wskazanej przez prowadzącego zajęcia	15	
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 60	ECTS 2.0
Liczba godzin kontaktowych	Liczba godzin 30	ECTS 1.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Naczelne w świecie ssaków, cechy typowe dla tej grupy zwierząt	W1, W2, W3, W4, U1, U2
2.	Systematyka naczelných i problemy z tym związane	W1, W3
3.	Ewolucja naczelných w świetle badań paleontologicznych i genetycznych	W1, W2, U3
4.	Zróżnicowanie biogeograficzne naczelných i ich środowisko życia	W1, W2, W3
5.	Strategie zachowań społecznych w obrębie małpiatek, małp zwierzokształtných i człekokształtných	W4, U2, U3

6.	Uwarunkowania ekologiczne i etologiczne układów haremowych, poliginii wielosamcowej, monogamii, monogamii okresowej i samotniczego trybu życia	W3, U3, U4
7.	Rozwój prenatalny i postnatalny na przykładzie wybranych gatunków	W4, U1, U2, U3
8.	Zoonozy – choroby przenoszone przez naczelne	W2, U1
9.	Zachowania protokulturowe u małp człekokształtnych	W1, W2, W3, W4, U2
10.	Problematyka samoświadomości i świadomości refleksyjnej u małp	W3, W4, U4
11.	Zagrożenia cywilizacyjne i ich wpływ na przetrwanie naczelnych w środowisku naturalnym	W1, W4, U2
12.	Małpy w ZOO, laboratoriach, cyrkach i domostwach – adaptacja, habituacja i efekty czynników stresogennych	W4, U1, U2, U3, U4
13.	Małpa w literaturze i szeroko pojętej sztuce.	W1, W4

Informacje rozszerzone

Metody nauczania:

wykład z prezentacją multimedialną

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	egzamin pisemny	test wyboru; warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie co najmniej 60% poprawnych odpowiedzi z testu wyboru

Literatura

Obowiązkowa

1. Frans de Waal, Bonobo i ateista. W poszukiwaniu humanizmu wśród naczelnych. Copernicus Center, Kraków 2016
2. Frans de Waal, Małpa w każdym z nas. Copernicus Center, Kraków 2015
3. Frans de Waal, Małpy i filozofowanie. Skąd pochodzi moralność? Copernicus Center, Kraków 2013
4. Robin Dunbar, Nowa historia ewolucji człowieka. Copernicus Center, Kraków 2014

Dodatkowa

1. Peter M. Kappeler, Michael E. Pereira., Primate Life Histories and Socioecology. The University of Chicago Press., 2003
2. Linda Stone, Paul F. Lurquin, Geny, kultura i ewolucja. Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego 2009
3. Roger Lewin, Wprowadzenie do ewolucji człowieka, Prószyński i S-ka, Warszawa 2002

Kierunkowe efekty uczenia się

Kod	Treść
BIO_K2_W04	Absolwent zna i rozumie zagadnienia z zakresu nauk ścisłych, niezbędne dla rozumienia funkcjonowania organizmów żywych, w zakresie wybranej specjalności nauk biologicznych
BIO_K2_W01	Absolwent zna i rozumie złożoność procesów i zjawisk w przyrodzie, których rozwiązanie wymaga podejścia interdyscyplinarnego
BIO_K2_W06	Absolwent zna i rozumie informacje z zakresu wybranych specjalności nauk biologicznych
BIO_K2_W05	Absolwent zna i rozumie problemy badawcze z pogranicza nauk biologicznych, które wymagają zastosowania zaawansowanych narzędzi z obszaru nauk ścisłych
BIO_K2_U01	Absolwent potrafi stosować zaawansowane techniki i narzędzia badawcze właściwe dla wybranych specjalności nauk biologicznych
BIO_K2_U04	Absolwent potrafi wykazywać umiejętność krytycznej analizy i selekcji informacji, zwłaszcza ze źródeł elektronicznych
BIO_K2_U03	Absolwent potrafi posługiwać się specjalistyczną terminologią w zakresie wybranej specjalności nauk biologicznych w języku polskim i angielskim
BIO_K2_U08	Absolwent potrafi krytycznie konfrontować informacje z zakresu nauk biologicznych pochodzące z różnych źródeł i na tej podstawie wyciągać uzasadnione wnioski